

RAPPORT

SL 2018/01

RAPPORT OM LUFTFARTSULYKKE VED GOL 11. AUGUST 2017 MED ALEXANDER SCHLEICHER GMBH & CO SEGELFLUGZEUGBAU ASW 19 B, LN-GCC

Statens havarikommisjon for transport (SHT) har utarbeidet denne rapporten utelukkende i den hensikt å forbedre flysikkerheten. Formålet med undersøkelsene er å identifisere feil og mangler som kan svekke flysikkerheten, enten de er årsaksfaktorer eller ikke, og fremme tilrådinger. Det er ikke Havarikommisjonens oppgave å ta stilling til sivilrettslig eller strafferettslig skyld og ansvar. Bruk av denne rapporten til annet enn forebyggende sikkerhetsarbeid skal unngås.

ISSN 1894-5902 (digital utgave)

Statens havarikommisjon for transports virksomhet er hjemlet i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart § 12-1 jf. forskrift 19. desember 2014 nr. 1848 om offentlige undersøkelser av luftfartsulykker og luftfartshendelser innen sivil luftfart § 3.

Foto: SHT og Trond Isaksen/OSL

RAPPORT

Statens havarikommisjon for transport
Postboks 213
2001 Lillestrøm
Telefon: 63 89 63 00
Faks: 63 89 63 01
<http://www.aibn.no>
E-post: post@aibn.no

Avgitt dato: 24.01.2018
SL Rapport: 2018/01

Denne undersøkelsen har hatt et begrenset omfang. Av den grunn har SHT valgt å benytte et forenklet rapportformat. Rapportformat i henhold til retningslinjene gitt i ICAO Annex 13 benyttes bare når undersøkelsens omfang gjør dette påkrevd.

Alle tidsangivelser i denne rapport er lokal tid (UTC + 2 timer) hvis ikke annet er angitt.

Luftfartøy:

- Type og reg.: Alexander Schleicher ASW 19 B, LN-GCC
- Produksjonsår: 1982

Operatør: Hallingdal flyklubb

Dato og tidspunkt: Fredag 11. august 2017, kl. 1900

Hendelsessted: Gol, Buskerud

ATS luftrom: Ikke-kontrollert luftrom, klasse G

Type hendelse: Luftfartsulykke, ground loop i forbindelse med utelanding

Type flyging: Privat (klubb)

Værforhold: Nordlig svak vind, variabel i styrke. God sikt med skybase mellom 3 300 og 5 000 ft. Temperatur 19°C og QNH 1005 hPa

Lysforhold: Dagslys

Flygeforhold: VMC

Reiseplan: Ingen

Antall om bord: 1

Personskader: Ingen

Skader på luftfartøy: Brudd i strukturen i halebom og mindre skade på undersiden av høyre vinge.

Andre skader: Ingen

Fartøysjef:

- Alder: 18 år
- Sertifikat: Seilflysertifikat
- Flygererfaring: Totalt 243 timer, hvorav 7 timer på aktuell type. Erfaring på alle typer siste 90 dager: 66 timer, hvorav 6 timer på aktuell type.

Informasjonskilder: NF-2007 «Rapportering av ulykker og hendelser i sivil luftfart» fra fartøysjefen, samt SHTs egne undersøkelser.

FAKTISKE OPPLYSNINGER

Ulykken skjedde i forbindelse med Norges Cup fra Klanten (ENKL). Fartøysjefen har rapportert at han etter omtrent en times flygning på et hang i nærheten av Gol, ga opp håpet om å få nok høyde til å gli tilbake til Klanten, som ligger 830 meter (2 725 fot) over havet. Fartøysjefen bestemte seg derfor for å gjennomføre en utelanding på et forhåndsdefinert utlandingsområde. Jordet som ble valgt er rett øst for Gol Campingsenter. Etter å ha gjennomført noen svinger og sett på jordet fra forskjellige vinkler, begynte fartøysjefen nedbremsingen og utførte en normal landingsrunde. Jordet er svakt kupert i den ene enden hvilket kan være vanskelig å se fra høyden. Fartøysjefen har rapportert at venstre vinge slo ned i det høye gresset. Seilflyet roterte raskt (ground-loopet) nesten 180 grader før det kom til ro. I følge skaderapporten fikk seilflyet vridning sideveis mot venstre og nedadgående tvist av halepartiet. Belastningen var såpass kraftig at strukturen ga etter. Dette resulterte i at limingen revnet i skrogskjøten på oversiden av halen og det oppsto to brudd i halestrukturen. Seilflyet ble også påført en mindre skade på undersiden av høyre vinge ca. 80 cm fra vingerot. Fartøysjefen ble ikke skadet.

Figur 1: Halepartiet innvendig. Foto: Privat

Figur 2: Skade på halebommen. Foto: Privat

HAVARIKOMMISJONENS VURDERINGER

Utelandinger forekommer relativt ofte i forbindelse med seilflyging og må regnes som en normal del av slike operasjoner. Enhver utelanding er i midlertidig forbundet med en viss risiko for at skader kan oppstå. Ujevnt underlag kan medføre at en vinge tar tak i vegetasjon og/eller bakke som igjen fører til at flyet kan få sleng og «ground-looper». I slike tilfeller kan det oppstå strukturelle skader av mindre eller større omfang. Havarikommisjonen har tidligere beskrevet risikoen med utelandinger i rapport [2009/08](#) og rapport [2017/04](#).